

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/984,**22. juuni 2022,****millega tunnistatakse Hiina Rahvabariigi õigusraamistik, mida kohaldatakse kesksete vastaspoolte suhtes, kellele on antud luba kliirida börsiväliseid tuletisinstrumente pankadevahelisel turul ja kelle üle teeb järelevalvet Hiina Rahvapank, samaväärseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 648/2012 nõuetega****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrust (EL) nr 648/2012 börsivälise tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 25 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 kohase kolmandas riigis asutatud kesksete vastaspoolte tunnustamise menetluse eesmärk on võimaldada sellistes kolmandates riikides asutatud ja tegevusloa saanud kesksel vastaspooltel, mille regulatiivsed nõuded on samaväärsed kõnealusel määruses sätestatutega, osutada liidus asutatud kliirivatele liikmetele või kauplemiskohtadele kliirimisteenusid. Kõnealusel määrusega ette nähtud tunnustamismenetlus ja samaväärsust käsitlevad otsused aitavad seega saavutada määruse (EL) nr 648/2012 peamist eesmärki vähendada süsteemset riski, laiendades turvaliste ja nõuetekohaste kesksete vastaspoolte kasutamist börsivälise tuletislepingute kliirimisele, sealhulgas juhul, kui kõnealused kesksed vastaspoolel on asutatud ja saanud tegevusloa kolmandas riigis.
- (2) Et kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavat kolmanda riigi õiguskorda saaks käsitada samaväärsena liidu õiguskorraga, peaks sellise kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra sisuline tulemus olema samaväärne liidu nõuetega saavutatavate regulatiivsete eesmärkidega. Käesoleva samaväärsuse hindamise eesmärk on seega kontrollida, kas Hiina Rahvabariigi õigus- ja järelevalvekorraga tagatakse, et selles riigis asutatud ja börsivälise tuletisinstrumentide kliirimiseks loa saanud kesksed vastaspoolel ei kujuta endast liidus asutatud kliirivatele liikmetele ja kauplemiskohtadele suuremat riski kui liidus tegevusloa saanud kesksed vastaspoolel ega tekita seeläbi liidus vastuvõetamatul tasemel süsteemset riski. Seejuures tuleks eriti arvesse võtta liidu finantsturust väiksemal finantsturul sooritatud kliirimistegevusele omaseid oluliselt väiksemaid riske.
- (3) Selleks et kolmandas riigis tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavat õigus- ja järelevalvekorda saaks pidada samaväärseks määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud korraga, peavad olema täidetud kõnealusel määruse artikli 25 lõike 6 punktides a, b ja c sätestatud kolm tingimust.
- (4) Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõike 6 punkti a kohaselt peavad kolmandas riigis tegevusloa saanud kesksed vastaspoolel täitma nimetatud määruse IV jaotises sätestatud nõuetega samaväärseid õiguslikult siduvaid nõudeid.

⁽¹⁾ ELT L 201, 27.7.2012, lk 1.

- (5) Käesolev otsus hõlmab õigus- ja järelevalvekorda, mida kohaldatakse kesksete vastaspoolte suhtes, kellele Hiina Rahvapank (People's Bank of China) on andnud loa kliirida börsiväliseid tuletisinstrumente pankadevahelisel turul. Hiina Rahvapank vastutab Hiina pankadevahelistel turgudel börsiväliste tuletistehingute keskse kliirimisega tegelevatele kesksetele vastaspooltele tegevuslubade andmise ja nende järelevalve eest. Hiina Rahvabariigis on pankadevahelised börsivälise tuletisinstrumentide tehingud määratletud kui institutsionaalsete investorite vahelised tehingud, mis on seotud tuletislepingutega, millega ei kaubelda börsil, mille üle teeb järelevalvet Hiina väärtpaberite reguleerimiskomisjon (edaspidi „CSRC“) ⁽¹⁾. Hiina pankadevaheline turg koosneb peamiselt pankadevahelisest võlakirjaturust, ⁽²⁾ pankadevahelisest laenuurust ⁽⁴⁾ ja pankadevahelisest valuutataturust ⁽³⁾. Pankadevaheline börsivälise tuletisinstrumentide turg hõlmab intressituletisinstrumente, vahetuskursituletisinstrumente, võlakirjatuletisinstrumente, krediidituletisinstrumente ja kaubatuletisinstrumente. Hiina Rahvapanga pädevusse kuuluvad tuletislepingud vastavad kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavate määruse (EL) nr 648/2012 sätetega hõlmatud tuletislepingute alarühmale.
- (6) Käesolev otsus ei hõlma regulatiivset ja järelevalvekorda, mida kohaldatakse kesksete vastaspoolte suhtes, kes kliirivad tuletisinstrumente, millega kaubeldakse börsil, mille üle teeb järelevalvet CSRC kooskõlas Hiina Rahvabariigi väärtpaberiseaduse V peatükiga, futuuridega kauplemise haldamist käsitleva määruse II peatükiga ning Hiina Rahvabariigi futuuride ja tuletisinstrumentide seadusega.
- (7) Hiina Rahvabariigi õiguslikult siduvad nõuded Hiina Rahvapangalt tegevusloa saanud kesksetele vastaspooltele koosnevad Hiina Rahvabariigi seadusest Hiina Rahvabariigi keskpanga kohta (edaspidi „Hiina Rahvapanga seadus“) ⁽⁶⁾ ja selle rakendusaktidest, milles on sätestatud õiguslikud kohustused, mida Hiina Rahvabariigis asutatud ja tegevusloa saanud kesksed vastaspoolel peavad täitma. Eelkõige on Hiina Rahvabariigi peabüroo 2013. aasta teatises finantsturutaristu põhimõtete rakendamise seotud küsimuste kohta ⁽⁷⁾ sätestatud, et tegevusloa saanud kesksed vastaspoolel peavad kohaldama ja rakendama rahvusvahelisi standardeid, mis on sätestatud finantsturutaristute põhimõtetes, mille andsid 2012. aasta aprillis välja makse- ja arveldussüsteemide komitee ning Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsioon ⁽⁸⁾.
- (8) Hiina Rahvabariigis kohaldatavates eeskirjades sätestatud kesksete vastaspoolte aluspõhimõtetes on sätestatud kõrgetasemelised standardid, millele kesksed vastaspoolel peavad vastama, et saada luba kliirimisteenuste osutamiseks Hiinas. Nende põhimõtete kohaselt peavad kesksed vastaspoolel järgima finantsturutaristute põhimõtteid, omama selget ja läbipaistvat juhtimiskorda, edendama finantsturutaristute turvalisust ja tõhusust ning toetama laiemat finantssüsteemi stabiilsust. Hiina Rahvapank võib kehtestada kesksetele vastaspooltele ka erinõudeid, eelkõige seoses sisekontrollimehhanismide ja riskijuhtimissüsteemidega.
- (9) Tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte üle teeb pidevat järelevalvet Hiina Rahvapank. Tegevusloa saanud kesksed vastaspoolel peavad Hiina Rahvapanga teavitama keskseid vastaspooli käsitlevate eeskirjade muudatustest ja olulistest küsimustest, sealhulgas tegevusulatuse muudatustest ja uute teenuste alustamisest, riskijuhtimise kontrolli ja hädaolukorra lahendamise kavade muudatustest, põhikirja ja sisekorra muudatustest ning ühinemistest ja omandamistest. Hiina Rahvapank peab kõik sellised muudatused või olulised küsimused heaks kiitma.

⁽¹⁾ Hiina Rahvabariigi väärtpaberiseaduse (Hiina Rahvabariigi presidendi korraldus nr 14) V peatükk ja futuuridega kauplemise haldamist käsitleva määruse (riiginõukogu korraldus nr 676) II peatükk.

⁽²⁾ Artikkel 3, meetmed võlakirjatehingute haldamiseks riiklikul pankadevahelisel võlakirjaturul, Hiina Rahvapanga korraldus nr 2 [2000].

⁽⁴⁾ Artikkel 3, pankadevaheliste laenude haldamise meetmed, Hiina Rahvapanga korraldus nr 3 [2007].

⁽³⁾ Artikkel 2, pankadevahelise valuutaturu haldamise vahesätted, YF [1996] nr 423.

⁽⁶⁾ Hiina Rahvabariigi seadus Hiina Rahvapanga kohta, mis võeti vastu kaheksanda rahvakongressi kolmandal istungil 18. märtsil 1995.

⁽⁷⁾ Hiina Rahvabariigi peabüroo teatis finantsturutaristute põhimõtete rakendamise seotud küsimuste kohta (YBF [2013] nr 187).

⁽⁸⁾ Makse- ja arveldussüsteemide komitee/Rahvusvaheline Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni tehniline komitee, turutaristute põhimõtted, aprill 2012, CPPI Papers nr 101.

- (10) Seega on Hiina Rahvapanga järelevalve alla kuuluvate Hiina Rahvabariigi kesksetele vastaspoolte suhtes kohaldatavate õiguslikult siduvate nõuete struktuur kahetasemeline. Esimene tase koosneb Hiina Rahvapanga seadusest ja selle rakendusaktidest, milles on sätestatud kõrgetasemelised standardid, sealhulgas finantsturutaristute põhimõtted, mida kesksed vastaspoolde peavad järgima. Teine tase koosneb eeskirjadest ja menetlustest, mis kohustavad loa saanud keskset vastaspoolt esitama Hiina Rahvapangale heakskiitmiseks kõik teenuste valiku ja ärieeskirjade, sealhulgas riskijuhtimiseeskirjade ning sisekorra muudatused.
- (11) Selle hindamisel, kas Hiina Rahvabariigis asutatud ja Hiina Rahvapanga järelevalve all olevate kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatav õigus- ja järelevalvekord on samaväärne liidu õigus- ja järelevalvekorraga, tuleks arvesse võtta ka riskimaandustulemust, mille kõnealune õigus- ja järelevalvekord tagab seoses riski tasemega, millele liidus asutatud kliirivad liikmed ja kauplemiskohad nendes üksustes osalemise tõttu avatud on. Riskimaandustulemus sõltub nii asjaomase keskse vastaspoolte kliirimistegevusele omase riski tasemest, mis omakorda sõltub finantsturu suurusest, kus ta tegutseb, kui ka kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatava õigus- ja järelevalvekorra asjakohasusest riski sellise taseme maandamiseks. Selleks et saavutada sama riskimaandustulemus, on vaja rangemaid riskimaandamis-meetmeid kesksete vastaspoolte puhul, kes tegutsevad suurematel finantsturgudel ja kelle riskitase on kõrgem kui väiksematel finantsturgudel tegutsevatel kesksetel vastaspooltel, kelle riskitase on madalam.
- (12) Finantsturud, kus tegelevad kliirimisega Hiina Rahvabariigi pankadevahelisel turul loa saanud kesksed vastaspoolde, on märkimisväärselt väiksemad kui need, kus tegelevad kliirimisega liidus asutatud kesksed vastaspoolde. Viimasel kolmel aastal moodustas Hiina Rahvapanga järelevalve all olevate kesksete vastaspoolte kliiritud tuletistehingute koguväärtus alla 1 % liidus kliiritud tuletistehingute koguväärtusest. Seega kujutab osalemine sellistes kesksetes vastaspooltes endast liidus asutatud kliirivate liikmete ja kauplemiskohtade jaoks oluliselt väiksemat riski kui osalemine liidus loa saanud kesksetes vastaspooltes.
- (13) Seepärast tuleks Hiina Rahvabariigis asutatud ja Hiina Rahvapanga järelevalve all olevate kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavat õigus- ja järelevalvekorda pidada samaväärseks liidu õigus- ja järelevalvekorraga, kui selline õigus- ja järelevalvekord on kõnealuse madalama riskitaseme maandamiseks asjakohane. Hiina Rahvapangalt tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatavad esmased normid, sealhulgas tegevusloa saanud kesksetele vastaspooltele kehtestatud kohustus kohaldada ja rakendada finantsturutaristute põhimõtteid, aitavad maandada asjaomasel turul olevat madalamat riski ja saavutada riskimaandustulemuse, mis on samaväärne määruse (EL) nr 648/2012 eesmärgiga.
- (14) Seepärast leiab komisjon, et Hiina Rahvabariigi õigus- ja järelevalvekorraga on tagatud, et Hiina Rahvapangalt tegevusloa saanud kesksed vastaspoolde täidavad määruse (EL) nr 648/2012 IV jaotises sätestatud nõuetega samaväärseid õiguslikult siduvaid nõudeid.
- (15) Vastavalt määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõike 6 punktile b peab kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord tagama, et seal tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte üle tehakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja nende suhtes kohaldatakse täitmise tagamise meetmeid.
- (16) Hiina Rahvapank vastutab pankadevahelisel turul tegevusloa saanud keskse vastaspoolte järelevalve eest ja osaleb tema järelevalve all olevate kesksete vastaspoolte igapäevases juhtimises. Hiina Rahvapangal on ulatuslikud volitused tegevusloa saanud keskse vastaspoolte kontrollimiseks ja karistamiseks, sealhulgas õigus teha kohapealseid ja kaugkontrolle, nõuda tegevusloa saanud kesksetel vastaspooltel parandusmeetmete võtmist, teha hoiatusi, konfiskeerida ebaseaduslik tulu, määrata neile karistusi ning hoiatada ja trahvida nende juhtkonna liikmeid ja teisi otseselt vastutavaid töötajaid.
- (17) Seepärast järeldab komisjon, et Hiina Rahvapangalt tegevusloa saanud ja tema järelevalve all olevate kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatakse pidevalt tõhusat järelevalvet ja täitmise tagamise meetmeid.

- (18) Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõike 6 punkti c kohaselt peab kolmanda riigi õigus- ja järelevalvekord hõlmama kolmanda riigi õiguskorra alusel tegevusloa saanud kesksete vastaspoolte (edaspidi „kolmanda riigi kesksed vastaspoolde“) tunnustamiseks samaväärset tõhusat süsteemi.
- (19) Hiina Rahvapanga seaduse artikli 4 lõike 1 punkti 9 ja artikli 32 lõike 8 kohaselt vastutab Hiina Rahvapank kliiringusüsteemide normaalse toimimise eest ning tal on õigus rakendada kliiringusüsteemi käsitlevaid eeskirju ja norme. Väljaspool Hiina Rahvabariiki asutatud kesksed vastaspoolde, kes soovivad kliirida finantsinstrumente Hiina Rahvabariigis asutatud kommertspankade jaoks, võivad taotleda vastuväidete puudumise kirja (无异议函), mille Hiina Rahvapank võib oma pädevuse piires juhtumipõhiselt väljastada. Komisjonil ei ole tõendeid selle kohta, et Hiina Rahvapank kasutaks oma kaalutusõigust ebakorrektselt. Hiina Rahvapank võib võtta arvesse õigus- ja järelevalvekorda, mida kohaldatakse kolmandate riikide kesksete vastaspoolte suhtes nende päritolujurisdiktsioonis. Hiina Rahvapank teeb koostööd kolmandate riikide kesksete vastaspoolte järelevalveasutuste ja finantsturutaristute põhimõtete vastutuse E kohaste järelevaatajatega (*). Lisaks võimaldab Hiina panganduse ja kindlustuse regulatiivkomisjoni (CBIRC) eeskiri, mis käsitleb kapitali seoses keskse vastaspoolte riskiga,⁽¹⁰⁾ CBIRC-l tunnustada kolmandate riikide kesksed vastaspooli nõuetele vastavate kesksete vastaspooltena, mis võimaldab Hiina kommertspankadel kohaldada selliste kolmandate riikide kesksete vastaspoolte suhtes olevate riskipositsioonide suhtes väiksemaid riskikaalusid.
- (20) Seepärast jäeldab komisjon, et Hiina Rahvapanga järelevalve all olevate kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatava Hiina Rahvabariigi õigus- ja järelevalvekorraga on ette nähtud tõhus samaväärne süsteem kolmandate riikide kesksete vastaspoolte tunnustamiseks.
- (21) Seega võib määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõike 6 punktides a, b ja c sätestatud tingimused lugeda kesksete vastaspoolte suhtes kehtiva Hiina Rahvabariigi õigus- ja järelevalvekorra puhul täidetuks ning kõnealust korda võib käsitada samaväärsena määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuetega. Käesolev otsus põhineb õigus- ja järelevalvekorral, mida kohaldatakse kesksete vastaspoolte suhtes, kellele Hiina Rahvapank on käesoleva otsuse vastuvõtmise ajaks andnud loa kliirida börsiväliseid tuletisinstrumente. Komisjon ja Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve jätkavad Hiina Rahvabariigis kesksete vastaspoolte suhtes kohaldatava õigus- ja järelevalveraamistiku arengu ning käesoleva otsuse aluseks olevate tingimuste täitmise korrapärast jälgimist.
- (22) Komisjon peaks vähemalt iga kolme aasta järel vaatama läbi põhjendused, mille alusel Hiina Rahvabariigi õigus- ja järelevalvekorda, sealhulgas korda, mida kohaldatakse Hiina Rahvapanga järelevalve all olevate kesksete vastaspoolte suhtes, käsitatakse samaväärsena liidu õigus- ja järelevalvekorraga. Selline korrapärane läbivaatamine ei piira komisjoni õigust teha mis tahes ajal erikontrolli, kui asjakohaste arengute tõttu on komisjonil vaja uuesti hinnata seda, kas kõnealune õigus- ja järelevalvekord on samaväärne liidu õigus- ja järelevalvekorraga. Kõnealuse kontrolli tulemuste põhjal võib komisjon igal ajal otsustada käesolevat otsust muuta või selle kehtetuks tunnistada, eelkõige juhul, kui regulatiivsed ja järelevalvealased arengud Hiina Rahvabariigis mõjutavad käesoleva otsuse vastuvõtmise aluseks olnud tingimusi.
- (23) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

(*) Hiina Rahvabariigi peabüroo teatis finantsturutaristute põhimõtete rakendamisega seotud küsimuste kohta (YBF [2013] nr 187, lk 11).

⁽¹⁰⁾ CBIRC 2013-33.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 648/2012 artikli 25 lõike 6 kohaldamisel tuleb Hiina Rahvavabariigi õigus- ja järelevalvekorda, mis koosneb Hiina Rahvavabariigi seadusest Hiina Rahvavabariigi keskpanga kohta ja selle rakendusaktidest, mida kohaldatakse kesksete vastaspoolte suhtes, kellele Hiina Rahvapank on andnud loa kliirida börsiväliseid tuletisinstrumente pankadevahelisel turul, käsitada samaväärsena määruses (EL) nr 648/2012 sätestatud nõuetega.

Artikkel 2

Hiljemalt 22. juuniks 2025 ja seejärel iga kolme aasta järel vaatab komisjon läbi artiklis 1 osutatud otsuse aluseks olnud põhjendused.

Artikkel 3

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 22. juuni 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN